

Ljubljana, 02.10.2007

Program dela Sveta za Slovence po svetu

Aktivnosti Sveta Vlade za Slovence po svetu izhajajoč iz pristojnosti, ki jih svetu določa zakon:

1. Sodelovanje v zaključni fazi **priprave strategije odnosov Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja**, ki jo Urad pripravlja v sodelovanju z Inštitutom za narodnostna vprašanja iz Ljubljane.

Vključiti: Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu, organizacije civilne družbe, člane Sveta za Slovence po svetu in Sveta za Slovence v zamejstvu

Rok: 31.12.2007

2. **Določitev prioriternih aktivnosti in sodelovanja (programi in projekti)** med Slovenci po svetu in Republiko Slovenijo **za 5-letno obdobje**. Gre za določitev tistih aktivnosti, ki so temeljnega pomena za ohranitev in razvoj slovenske skupnosti.

Vključiti: Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu, organizacije civilne družbe, člane Sveta za Slovence po svetu

Rok: 31.12.2007

3. Oblikovanje mehanizmov za **preverjanje učinkovitosti porabe sredstev**, ki jih RS preko Urada namenja Slovincem po svetu. Pri določanju kazalcev učinkovitosti se izhaja iz strategije in sprejetih prioritet.

Vključiti: Ministrstvo za finance, člane Sveta za Slovence po svetu in Sveta za Slovence v zamejstvu

Rok: 31.12.2007

4. Razvoj **novih oblik sodelovanja in aktivnosti za mlade**, potomce slovenskih izseljencev. Slovenske organizacije in društva se bodo morali pri svojih aktivnostih opirati predvsem na svoje mlajše člane, saj ni pričakovati novih priseljencev iz RS.

Vključiti: Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu, organizacije civilne družbe, člane Sveta za Slovence po svetu in Sveta za Slovence v zamejstvu

Rok: stalna naloga

5. Pripraviti predloge za **oblikovanje in delovanje kulturno-informacijskih centrov** v prostoru z večjo prisotnostjo slovenske skupnosti s posebnim poudarkom na ohranjanju in razvijanju slovenske identitete med pripadniki skupnosti, povezovanju z RS in promociji slovenske kulture v državi, kjer centri delujejo. V okviru le-teh bi se lahko izvajale tudi

dejavnosti zbiranja in urejanja arhivskega gradiva, preučevanje ter zapisovanje zgodovine izseljenskih skupin.

Vključiti: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za zunanje zadeve

Rok: 31.12.2007

6. Pripraviti predloge za **ustanavljanje in delovanje poslovnih klubov** v prostoru z večjo prisotnostjo slovenske skupnosti oziroma slovenskih podjetnikov, ki bi v povezavi z drugimi podjetniki tistega prostora spodbujali gospodarsko menjavo z gospodarstveniki iz RS. V povezavi s tem, poskrbeti za izvajanje turistično - gospodarske promocije Slovenije med Slovenci v tujini.

Vključiti: Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za zunanje zadeve

Rok: stalna naloga

7. Razvijati **nove oblike učenja slovenskega jezika (in raziskovalnega dela)** kot spodbudo med mladimi potomci slovenskih izseljencev za ohranitev slovenske identitete in povezanosti z RS (primer Centra za slovenske študije v Clevelandu). Program poučevanja slovenskega jezika je potrebno prilagoditi starostnim skupinam otrok ter poiskati dodatne oblike učenja slovenskega jezika za tiste najmlajše, za katere je učni program preko interneta neprimeren, razmisliti o razširitvi obstoječega tečaja, ki je dosegljiv na spletu in razdelitvi na več težavnostnih stopenj oziroma razvijanju dodatnih pripomočkov za samostojno učenje.

Vključiti: Zavod RS za šolstvo, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik

Rok: stalna naloga

8. Razvijati **sistemske oblike povezav z znanstveniki slovenskega porekla**. Pričakujemo, da se bo prav na področju znanstveno raziskovalnega dela ohranilo določeno gibanje slovenskih izseljencev. V RS moramo zato izoblikovati pogoje, ki jim bodo omogočili vrnitev in tudi nadaljevanje strokovne poti.

Vključiti: Javna agencija za raziskovalno dejavnost, Inštitut za narodnostna vprašanja, ZRC SAZU - Inštitut za slovensko izseljenstvo

Rok: stalna naloga

9. Da bi se približali potrebam slovenskih izseljencev in njihovih potomcev, je potrebno **razširiti ponudbo izobraževalnih programov** tudi z njihovo organizacijo v tujini in to združiti z obiski uglednih gostov iz RS.

Vključiti: Ministrstvo za šolstvo, Zavod za šolstvo, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance - Davčna uprava, ZPIZ, Urad Vlade za komuniciranje, Arhiv Slovenije, ZRC SAZU - Inštitut za slovensko izseljenstvo

Rok: stalna naloga

10. **Promovirati vedenje o Slovencih po svetu v RS**; informiranje o dejavnostih slovenskih skupnostih po svetu v Sloveniji s poudarkom na izseljenskih medijih oziroma njihovo povezavo z osrednjimi mediji v RS.

Vključiti: Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu, organizacije civilne družbe, mediji

Rok: stalna naloga

11. Urad izvaja aktivnosti v zvezi z **oblikovanjem medresorske komisije**, ki bo delovala v smeri lažjega vračanja izseljencev in njihovih potomcev v RS. Hkrati je v sodelovanju z organizacijami civilne družbe potrebno vzpostaviti mrežo za pridobivanje informacij v zvezi z vračanjem, kjer bi se lahko pridobili konkretni napotki o možnostih zaposlitve, pridobitve stanovanja ipd.). Poskrbeti je potrebno tudi za obveščanje izseljenskih medijev in društev o obstoječi zakonodaji ter o spremembah predpisov, ki se neposredno ali posredno nanašajo na Slovence zunaj meja RS.

Vključiti: Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za šolstvo, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ZPIZ, organizacije civilne družbe

Rok: 31.10.2007

12. Predlog za **odprtje konzulata ali konzularne pisarne RS v Banja Luki**; Banja Luka je po velikosti in razvitosti drugo mesto v BiH, h kateremu gravitira celotna severozahodna BiH. Pomen Banja Luke so v gospodarskem, političnem in administrativnem smislu odkrile že mnoge države, ki so tu odprle svoja predstavništva. V Banja Luki z okolico je registriranih 1.500 članov slovenskih društev. Z gotovostjo pa lahko trdimo, da je število Slovencev oziroma slovenskih potomcev veliko večje od števila evidentiranih članov. Konzulat v Banja Luki bi razbremenil konzularni oddelek Veleposlaništva RS v Sarajevu. Izboljšal bi se položaj slovenskih izseljencev in njihovih potomcev pri uresničevanju njihovih pravic. Predvsem bi se olajšal postopek pridobivanja vizuma za obisk RS. Mesto Banja Luka je pripravljeno pomagati pri zagotovitvi ustreznega prostora, ki bi bil obenem namenjen tudi delovanju slovenskega društva. Konzulat bi lahko pomenil tudi krepitev gospodarskega sodelovanja, danes je v Banja Luki namreč registrirano več kot 200 slovenskih podjetij z različnimi dejavnostimi.

Vključiti: Ministrstvo za zunanje zadeve, Ministrstvo za gospodarstvo

Rok: 31.10.2007

13. **Predstavništvo izseljencev v Državnem zboru**; povečanje števila sedežev v Državnem zboru RS na 94, štiri dodane sedeže bi namenili predstavnikom Slovencev, ki živijo zunaj Republike Slovenije. Dva sedeža bi dobili predstavniki avtohtone slovenske skupnosti v sosednjih državah, dva pa predstavniki slovenskih izseljencev in zdomcev.

Vključiti: Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu, organizacije civilne družbe, člane Sveta za Slovence po svetu in Sveta za Slovence v zamejstvu

Rok: nedoločen čas

14. **Državljanstvo po 13. členu** - fleksibilizacija pogojev; odzivi nekaterih Slovencev zunaj RS kažejo na potrebo po spremembi veljavne zakonodaje, ki se nanaša na sprejem v slovensko državljanstvo. Problematično se zdi predvsem ugotavljanje nacionalnega interesa (dokazilo o aktivnostih v društvih, meja 36. let za prigrasitev). Izkazovanje slovenskega rodu naj bi bilo dovolj za pridobitev slovenskega državljanstva.

Vključiti: Komisija DZ za odnose s Slovenci po svetu, Ministrstvo za notranje zadeve

Rok: nedoločen čas

15. **Odprtje dodatnih volišč**, kjer je velika koncentracija slovenskih državljanov, ni pa uradnih predstavništev RS; npr. v Shanghai-u ob parlamentarnih volitvah naslednje leto.

Vključiti: Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zunanje zadeve

Rok: nedoločen čas

16. Iskanje možnosti za pridobitev kakršnega koli načina **socialne podpore**, predvsem za ostarele rojake, ki so aktivno posegali v delo slovenskih skupnosti, pa se nahajajo v težkih socialnih okoliščinah.

Vključiti: Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve

Rok: nedoločen čas

17. Zagotovitev **štipendij za izmenjavo študentov** slovenskega porekla.

Vključiti: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

Rok: nedoločen čas

Zorko Pelikan
DRŽAVNI SEKRETAR